

Hässleholm 2011-01-18

Rapport: Verkstad Landsbygdsnätverket

Ansvarig: Nils Lagerroth, Landsbygdsnätverket (070 534 91 64)
nils.lagerroth@hushallningssallskapet.se

Processledare: Lisa Renander, Go Enterprise (070 748 70 64)
lisa@goenterprise.se

Bakgrund

Entreprenörer och eldsjälarna har ofta mycket att stå i. Brist på tid, finansiering, kontakter och information gör att många spännande idéer aldrig blir omsatta i handling. I en enkätundersökning vi har utfört säger hälften av alla tillfrågade att de bär på en idé som de vill utveckla. Lika många tycker det är svårt eller mycket svårt att söka stöd.

Trots många goda exempel finns det ett gap mellan entreprenörernas behov och den vägledning/andra stöd som de får. Det behöver göras mer, och framförallt behöver vi utveckla fler lösningar på regional och lokal nivå.

Utmaningen

Hur kan vi ge entreprenörerna och idébärarna ett bättre stöd att förverkliga sina idéer?

Hur ska vi underlätta för idébärarna att få de goda råd och andra stöd som de behöver? Behöver vi samordna rådgivande/stödande aktörer? Vad kan göras för att informationsgivningen ska utvecklas? Hur kan vi skapa smidigare kontaktvägar? Hur kan vi bättre guida entreprenören genom olika finansieringsalternativ? Hur kan vi förenkla ansökningsprocesser?

Utmaningen ställdes av Landsbygdsnätverket. Ett nätverk med bland annat följande medlemmar: (Länsstyrelserna, Leader, Hushållningssällskapet, Hela Sverige ska leva, LRF, Coompanion, Företagarna och Jordbruksverket)

Verkstad

Under en verkstad i Hässleholm den 18 januari tog vi länsvis fram modeller för hur vi kan bli ännu bättre på att möta dessa behov. Landsbygdsnätverket genomför verkstäder med alla län i landet. Det län i Sverige som lyckas bäst med att **införa** en effektiv "actionmodell" som hjälper entreprenörer att gå från ord till handling kommer att på Ullbaggegalan 2011 att belönas med priset "Årets Bästa Actionmodell".

Med stöd av RIKA-modellen guidades grupperna igenom fyra faser för att utveckla lösningsförslag. Varje grupp utvecklade i interaktion med varandra var sitt förslag och sedan röstade alla fram det förslag som de tyckte var bäst. Härfter är det sedan upp till varje län hur man arbetar vidare med de idéer och förslag som kom fram från de olika grupperna, för att kunna införa eller förstärka en befintlig actionmodell som passar regionen.

RIKA-modellen

RIKA står för "Research", "Idé", "Koncept" och "Action".

Research: I fas ett fördjupar ni er i frågeställningen och skapar en gemensam bild av vad det är ni ska lösa. Ni tittar på vad som görs bra i dag och vad som görs mindre bra. Vad behöver utvecklas?

Idé: I fas två skriver ni ner flera kreativa lösningsförslag. Ni försöker även komma på modiga och nytänkande idéer.

Koncept: I fas tre väljer ni ut de idéer som ni tror är genomförbara och skapar ett koncept. Ni tittar på vad som behöver göras, hur det ska göras, vem som ska göra det och när i tiden det ska genomföras.

Action: I sista fasen säljer ni in konceptet för att övertyga de andra grupperna om att just er modell är den bästa.

Lösningarna

Lag 1

"Vi utgår från kundens behov – tillsammans är vi starka"

Det är viktigt att förbättra möjligheterna till en levande landsbygd med hållbar utveckling och god livskvalité. Nätverk av offentliga aktörer behöver möta lokala entreprenörer efter deras behov.

Vi vill höja temperaturen på landsbygden i Blekinge genom att utveckla företagsverksamheten utifrån kundernas behov. Vi vill helt enkelt gå ut till kunderna tillsammans och fråga vad de vill ha. Genom ett samverkansnätverk med offentliga aktörer möter vi de lokala entreprenörerna och utifrån deras behov bygger vi stödet. Vi som jobbar i nätverket skall prata ihop oss och komma överens om vad vi skall stötta. Därefter ta vi kontakt med eldsjälarna och lyssnar av deras problem och önskemål inom det området.

Genom workshops med proffsiga konsulter ska vi använda nya modeller för att skapa nytänk till exempel Go Enterprise. Under träffen skapas en handlingsplan för uppföljning av de åtgärder som workshoppen kommer fram till "vem gör vad och när". Genom analysen skapas delprojekt utifrån de olika åtgärdsförslagen. Under träffen ska vi även varva med inspiration där personer berättar hur man lyckats i andra delar av landet för att stimulera till nytänk. Tanken är att entreprenörerna själva måste göra arbetet och att vi kan hjälpa dem.

De ekonomiska fördelarna:

- Mer individfokuserad rådgivning = händer saker
- Fler anställda/entreprenörer =skatteintäkter
- Gemensamma insatser hos offentliga resurser vilket blir mer effektivt och kostnadsbesparande

Actionplan

Vad ska göras?	Deadline?	Ansvarig:	Slutfört
Rundabordsmöte	9 mars	Anders Johansson, ALMI	
Kartlägga vilka aktörer som ska samverka			
Uppstartsmöte aktörer	Juni 2011		
Gemensamt syfte och mål			
Program för workshop – innehåll, målgrupp, tidsplan/platser			
Marknadsföring			
Inbjudan till workshop (på nytt sätt)			
Genomförande av workshop			
Uppföljning – handlingsplan för åtgärder			
Utvärdering av hur det gick (Hur vidareutvecklar vi konceptet?)			
Nya workshops ("återvinna entreprenörer")			

Konceptet utvecklat av:

Anders Johansson, Almi Företagspartners Blekinge
 Birgitta Jonasson, Länsstyrelsen Blekinge
 Therese Nilsson, Skogsstyrelsen Blekinge

Magdalena Urbanska, Coompanion Blekinge
Britt Marie Havby, Karlskrona kommun

Lag 2

”Stopp – vågar du säga nej till resurseffektiv landsbygdsutveckling”

Utmaningen vi står inför är att inspirera entreprenörer att gå från idé till handling på ett effektivare sätt än idag. Utmaningen är viktig för att få en bättre resurshushållning för landsbygdens hållbara utveckling.

Vågar du stå utanför? Har du tid att stå utanför att bedriva ett resursstarkt landsbygdsutvecklingsarbete? Vi vill underlätta för entreprenörer att gå från idé till handling på ett smart sätt. Genom att vara med i vårt nätverk får du ta del av all den kunskap och erfarenhet du behöver för att göra ett proffsigt jobb.

Lösningen handlar om att skapa spindlar eller noder som är duktiga på att bära in och identifiera varje problemställning och sedan slussa entreprenören vidare in i ett nätverk. Spindlarna samlar på nätverksrelationer och de ska vara duktiga på att identifiera behovet och slussa rätt. Spindlarna utgör en tillgänglig kunskapsresurs och ger back up mot varandra i ett nätverk.

Det finns två målgrupper. Företagsentreprenören och eldsjälén är inte samma målgrupp. Entreprenören vill tjäna pengar och eldsjälén vill genomföra annat. Genom spindeln (den lokala rådgivaren) skapas en tillgänglighet och en flexibilitet att möta båda målgruppernas behov.

Utmaningen blir att få legitimitet hela vägen. Det krävs en gemensam vision och samsyn kring landsbygdsutveckling för nätverk och nätverksarbete. Lösningen kräver nya resurser och förändrat arbetssätt. Resultatet blir bättre resursutnyttjande och mervärde i form av fler goda exempel och faktisk utveckling.

Actionplan för samverkansmodell

Vad ska göras?	Deadline?	Ansvarig:	Slutfört
Länsstyrelsen tar initiativ		Länsstyrelsen	
Bred inbjudan			

Utformning vision

Inventera resurser

Webbaserad lösning

Samordning på regional nivå

Konceptet utvecklat av:

Ingela Norel, Länsstyrelsen Halland

Kimmo Rumpanen, SLU

Cecilia Torngren, Länsstyrelsen Halland

Susanne Paulsson, Region Halland

Lag 3

”Bli landsbygdens Zlatan – från ide till landsbygdsentreprenör”

Vi vill på ett kostnadseffektivt sätt skapa tillväxt genom att uppmuntra och stödja landsbygdens idéer och inneboende kraft för ett hållbarare samhälle. Det vill vi göra genom superentreprenörsmodellen. Den innebär att superentreprenörer åker runt i bygderna som de klassiska husförhören och träffar 8 – 10 personer med idéer ute i bygderna.

Superentreprenörerna ger råd, stöd och coachning för den skånska landsbygden och inspirerar de lokala entreprenörerna att bli landsbygdens Zlatan, Stenmark eller Annika Sörenstam etc.

”Våga vara superentreprenör”.

Vi ska skapa långsiktighet och uthållighet genom regelbundna möten med personer på hemmaplan. Genom en webbaserad resursbank kan entreprenören även få hjälp med skatter, arb.avg, ansökningar och resurshjälp (likt verksamt.se). Flera träffar arrangeras där superentreprenörer åker runt tillsammans med processledare. Processledarna fungerar som stödpersoner i hela processen.

Vi ska skapa konsensus i Landsbygdsnätverket Skåne eller motsvarande för resurser i detta nya samverkansprojekt. Skatteintäkternas ökning täcker merkostnaderna och skapar viss samhällsekonomisk vinst. För att bli mer kostnadseffektiva ska vi hitta en deltidslösning där entreprenörerna fungerar lite som konsulter. Det gör att man behåller dem med ena foten i verkligheten och de behåller sin ”entreprenörskompetens”. Vi tillämpar också entreprenörsåtervinning – när man fått en kader kan de själva bli superentreprenörer.

Actionplan Superentreprenörerna

Vad ska göras?	Deadline?	Ansvarig:	Slutfört
Projektplan/förslag	1104	Katarina	
Samla consensus	1110	Samverkansrådet	
Bilda bolag, ägare, styrelse, kansli			
Identifiera superentreprenörer, processledare, resursbanksbehov	1201	Bolaget	
Bygga fältteam (SE + PL) och resursbank	1206	Kansli	
Marknadsföra/informera	1208	Kansli	
Husförhör 1-2	1210	Fältteam	
Husförhör 3-4	1211	Fältteam	

Konceptet utvecklat av:

Anders Åsberg, Regional utveckling Skåne

Katarina Bergstrand

Olof Eriksson, Coompanion

Elisabeth Nilsson, Leader Lundaland

Magnus Schönning, Länsstyrelsen Skåne

Lag 4

”Entreprenörskap tur o retur med glad biogasbuss – ingen enkel resa”

En livskraftig landsbygd ger mervärden på flera olika områden såväl ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Vi behöver fler entreprenörer för en hållbar samhällsutveckling och sammanhållning. Hur kan entreprenörer få hjälp att med kreativitet eller struktur gå från idé till handling?

Vår lösning är en rosa landsbygdsbuss för entreprenörer. Bussen körs inom landet och finns i området på regelbundna tider. Vi tar hjälp av kommunerna och skapar en samlingsplats för entreprenörerna runt bussen. Genom att samlas i bussen får man ta del av varandras kompetens. Genom bussen ska vi skapa både interaktiva och personella möten. Vi tänker att några entreprenörer alltid ska finnas med i bussen som inspirationskälla.

En viss egen finansiering kan behövas och de ekonomiska fördelarna är att vi når många till rimlig penning. Flera kommer att se ett värde = fler samarbetspartners = fler som kan och vill finansiera. Entreprenörens insats blir den s k "bussbiljetten".

Den stora utmaningen kommer att vara att få alla intressenter, myndigheter, nätverk att samarbeta och enas om visionen, genomförandet och att vara delaktig och följa upp. Landsbygdsbussen kräver ett förarbete och behöver fanga upp de eldsjälarna som redan finns. Det ger "spilla över"-effekt till andra som kan få hjälp.

Vad ska göras?	Deadline?	Ansvarig:	Slut ört
Projektskiss utifrån idé	1 mån	Interimstyrgrupp (vi själva)	
Förankringsarbete	4 mån	Interimstyrgrupp	
Skriva projektplan och kontrakt utifrån förankringsarbete	6 mån	Interimstyrgrupp	
Anställa/anlita projektledare	8 mån		
Köpa buss + investera	8 mån		
Måla inreda buss	8 mån		
Förtrupper marknadsför och förankrar			
Planera + körplan			
Genomförandefas	1 år		
Utvärdera och stämma av efter 1 år			
Vidareutveckla konceptet			

Konceptet utvecklat av:

Eleonor Sander, Hela Sverige Ska Leva - Skåne
Nils Gunnar Cato, Skogsstyrelsen
Lars Brandel, Lunds kommun
Tobias Dalhammar, Länsstyrelsen Skåne
Kerstin Hallenborg, Leader Skåne

Lag 5

"Vi möter entreprenörernas utvecklingsbehov genom att avlasta dem från vardagssysslor och stötta dem att nå sin dröm"

Utmaningen handlar om att samverka de understödjande resurserna för att i balans inspirera och strukturera entreprenörers väg från idé till handling. Detta är viktigt för att ta tillvara på all kreativitet som kan medverka till samhällets utveckling och Sveriges konkurrenskraft – oberoende av skala och var entreprenörerna finns. Vår lösning innebär att vi i samverkan mellan befintliga aktörer frigör utvecklingstid från företagaren genom en VD-AVBYTARTJÄNST. Tjänsten ska vara individuellt anpassad och ge stöd till ersättningsarbete. Aktörerna ska i samverkan tillhandahålla en palett med utvecklingsstöd och experter av olika slag. Vi ska göra entreprenörsbedömning istället för affärsidébedömning. Inom konceptet erbjuds även

ansökningsutbildningar. Denna lösning kan kopplas ihop med "Rosa bussarna-konceptet" som ett individuellt stödssystem utifrån företagarens behov.

Entreprenören får:

- Ersättning för löpande verksamhet som frigör tid i företaget till utvecklingsarbete.
- Möjlighet att välja i en palett av utvecklingsstöd/modeller.
- Tillgång till experter genom individuell konsult.
- Mer energi, skaparkraft och självförtroende.
- Tid att förverkliga sina drömmar.
- Ökad lönsamhet i företaget.

Kostnaden per företag beräknas bli ca 150 000 och de ekonomiska fördelarna med denna lösning är:

- Ökad nytta.
- Ökad utväxling
- Från investeringsstöd till kunskapsstöd
- Kostnadseffektivt stöd

För att implementera lösningen behöver vi först ha en projektinitering för resurser och bemanna projektet. Därefter lösa problem med regelverket samt göra en marknadsanalys och avstämning med målgrupp. Steget därefter blir att marknadsföra och hitta gränslandet gentemot andra modeller.

Vad ska göras?	Deadline?	Ansvarig:	Slutfört
Ta fram projektplan	31/3		
Skaffa resurser för konceptutveckling	15/4		
Bemanna projektorganisation för konceptutveckling	15/4		
Genomföra marknadsanalys	31/6		
Identifiera kompetensnycklar för ansvarig i genomförandet	31/8		
Lösa regelverk för att ersätta arbetstid i företaget	30/9		
Identifiera utvecklingsstödmodeller som ska tillhandahållas	30/9		
Skapa "ansökningsrutiner"	30/9		
Skapa uppföljnings/utvärderingsrutiner	30/9		

Ta fram metoder för kompetensöverföring från företag som gjort sin resa.	30/9
Identifiera gränslandet mellan inspiration/informationskoncept-buss	30/9
Marknadsföra/uppstart	31/10

Konceptet utvecklat av:

Henrik Andersson, Länsstyrelsen Skåne
Ulf Holmén, Skogsstyrelsen
Lena Nilsson, SLUG

Fler idéer

Under idéfasen skulle lagen brainstorma fram flera kreativa och modiga idéer, innan de i konceptfasen byggde om dem till mer realistiska lösningar. Här listar vi några av dem:

- Pengar direkt till entreprenören – en personlig rådgivare som kan allt - offentliga dragnästet – en gång i veckan delar de ut en miljon.
- Skatteincitament (befriat från moms, arb avgift, skattesatser etc).
- Entreprenörskap /Matchmaking (hitta guldkornen, ringar på vattnet).
- Entreprenörutbildning i skolan.
- Aktiebolagshuset – samordning av alla kompetenser – ett ställe där alla kan få sina tillstånd, lagstiftning etc. Digitala rum, personliga rum, coachande samtal, kreativa hus.
- AB-huset som ett ambulerande hus, biogasbuss.
- Landsbygdsakuten 020 nummer - även ett forum på facebook.
- Lokala lotsar på kommunal nivå, via landsbygdsrådgivare.
- Mobila dreamteam.
- Kunskapsöverföring / uppväxling .
- Förtroende – mer människa , mindre papper.
- Nya rosa bussar – ta med alla entreprenörer ut i världen – hittar de någon i världen får de ta med den hem.
- Medborgarcheck , check till alla medborgare för entreprenörskap.
- Startpeng – där man om man utvecklar en idé skall få ett lågt belopp utan några krav alls.
- Regerverkssloppande.
- Pengautlottning – en miljon i veckan till idé.
- Anställa 30 superentreprenörer som bara ger idéer och gör .
- Ohämmat med infrastruktur – ut med spåren.
- AMS 2.0 – ta hand om utanförskapet – bjud ut dem på landet så de kan röja skog, skapa centers för social service etc.
- Våga finansiera osäkra kort, diskutera misstag , ta initiativ.
- Sälj ut den statliga och kommunala marken så får man pengar till bra idéer - ex till folk från Polen .
- Öka marknadsföringen av Sverige utomlands.

I den första fasen diskuterades projekt där man redan idag uppnår goda resultat inom området. De goda exempel som lyftes fram var:

Sälleryd fick bygdepeng och gjorde en lokal utvecklingsplan som presenterade för kommun och länsstyrelse – de sökte leaderstöd för att utveckla byn. 28 markägare gick ihop för en vindkrafts park – på fester/marknader där man visat upp ftg - där mycket hänt i byn. / Lag 1

De kommuner som har kommunala landsbygdsutvecklare kommer längre med initiativ för utveckling på landsbygden . / Lag 2

Ramkvilla i Småland är ett gott exempel. Förstudie och rådgivning gav lokala arbetstillfällen och företag inom turism / Lag 3

Leader paraplyprojekt Startgas där entreprenörer kan anlita expertis ex. advokat hjälp för att genomföra sin idé / Lag 4

Bärkraft som är utvecklingsstöd genom en utredningspartner genom ett humanistiskt anslag. Mycket idéer samt bl a finansiellt stöd. / Lag 5

Ansvarig: Nils Lagerroth, Landsbygdsnätverket (070 534 91 64)
nils.lagerroth@hushallningssallskapet.se

Processledare: Lisa Renander, Go Enterprise (070 748 70 64)
lisa@goenterprise.se